

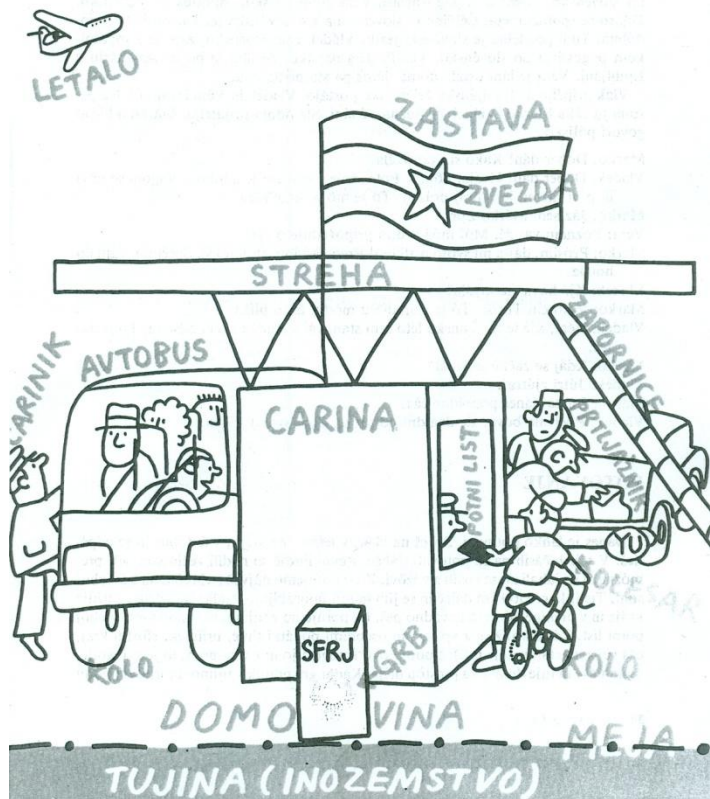
FILM, KI „MLADINI DVIGA KRI“, ALI KAJ JE IDEOLOŠKEGA V PRAKSI POUČEVANJA JEZIKOV

Nataša Pirih Svetina

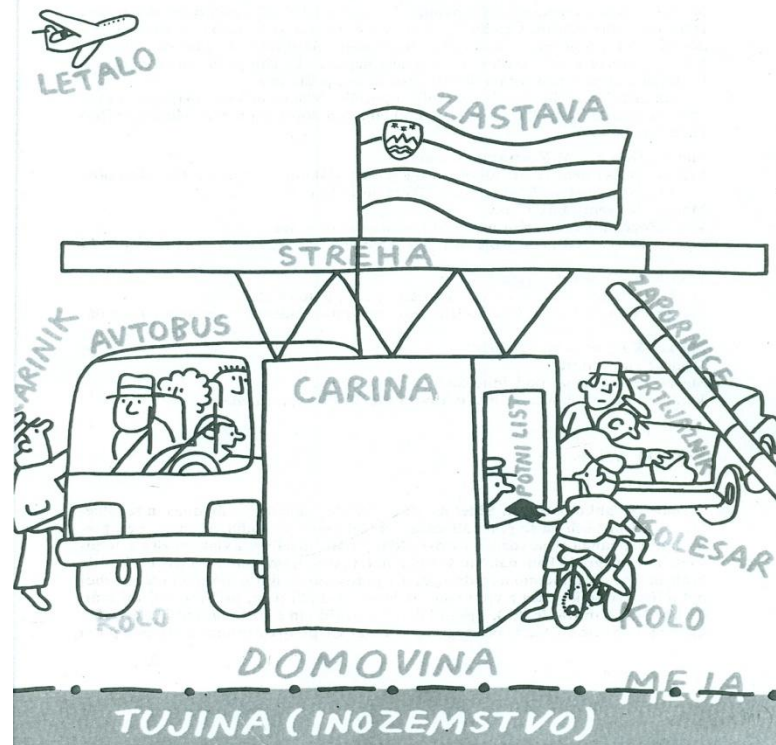
5. 7. 2012

POIŠČITE ČIM VEĆ RAZLIK MED OBEMA SLIKAMA.

3. LEKCIJA

3. LEKCIJA

H. JUG-KRANJEC: SLOVENŠČINA ZA TUJCE

- 10 natisov oz. različnih izdaj učbenika
- 1978–1999
- 7. natis 1990 (leva, še popolnoma socialistična podoba)
- 8. natis 1992 (desna, prenovljena podoba samostojne Slovenije)

→ Ideologije ostajajo, spremeni se njihovo ime, predznak

...

KAJ BI LAHKO BILO „IDEOLOŠKO“ PRI POUČEVANJU JEZIKOV?

Če je jezikovna ideologija „sistem predstav o jeziku, ki jih oblikujejo govorniki z namenom racionalizirati ali upravičiti načine, na katere sami doživljajo strukturo in rabo jezika,“ (Silverstein, 1979)...

... potem bi to lahko bilo (po analogiji): opravičevanje določenih postopkov pri poučevanju z obstojem teorije o jeziku ali njegovem poučevanju...

... ( )raba določenih vsebin kot posledica obstoječih družbenih ideologij.

DVA VIDIKA OPAZOVANJA „IDEOLOŠKEGA“ V PRAKSI POUČEVANJA JEZIKOV

Analiza učbenikov in učnih gradiv kaže na:

- a) odmeve različnih znanstvenih teorij v poučevalni praksi

- b) vsakokratnega „duha časa“

TEORIJE

- Jezikoslovne
- Psihološke
- Psiholingvistične
- Pedagoške

Te teorije so skozi zgodovino ustvarjale vsakokratno didaktiko poučevanja jezikov.

Novejšo zgodovino poučevanja slovenščine je odločilno zaznamoval strukturalizem.

JOŽE TOPORIŠIČ: ZAKAJ NE PO SLOVENSKO?

Srečanje

Miloš: *Tudi ti si tu, Barbara?*

Barbara: *Sem, kot vidiš.*

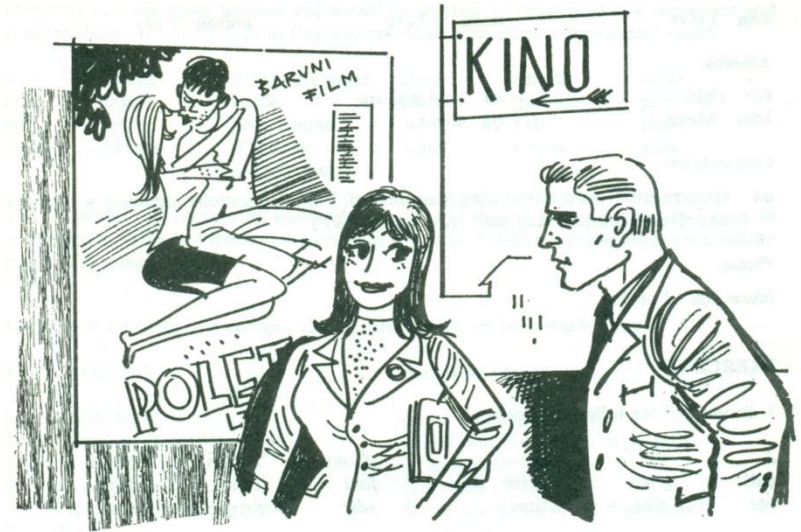
Miloš: *Kaj pa študiraš ta plakat?*

Barbara: *Ne vidiš: tisti film.*

Miloš: *Slišim, da mladini dviga kri.*

Kaj pa kultura?

Barbara: *Kultura čaka, Miloš.*

A) ODMEV STRUKTURALIZMA V PRAKSI

- **Cilj:** naučiti se izgovarjati črki I in U: (t-u-d-i-t-i-s-i-t-u)
- v predhodni enoti: naučiti se izgovarjati A (k-a-v-a-a-l-i-č-a-j n-a-b-a-r-b-a-r-a-k-a-v-a)

Značilnost poučevalnih pristopov, ki so izšli iz strukturalizma:

- segmentiranje „inputa“
- cilj učenja **ni** komunikacija

KRATEK EKSKURZ: OD *SLOVENE BY DIRECT METHOD* (1967) DO *SLOVENE BY SYNTHETIC METHOD* (1992)

Želja, napačno poimenovanje ali marketinška poteza?

Direktna metoda → naravne metode → behaviorizem
Sintetična metoda → strukturalizem

„Osnovna filozofija naravnih metod v vseh svojih pojavnih oblikah je v tem, da učenje novega jezika ni zaveden oz. racionalen proces, ki bi ga lahko organizirali na „sintetičen“ način (tj. temelječ na učnem načrtu, ki razbija jezik v sestavne dele – slovnico, besedje, fonologijo)...“ (Skela, Dagarin Fojkar 2009: 56)

TEORIJA : IDEOLOGIJA

Hipoteza 1

Znanstvena teorija ob prenosu v prakso (lahko) postane ideologija oz. nosilka ideološkega.

Kot teorija, ki je rezultat znanstvenega razmisleka, včasih tudi empiričnega preverjanja, je vplivna in je nosilka moči.

Zato se ji, zgodovinsko gledano, vsaj v določenem trenutku verjame in se ji sledi.

B1) DUH ČASA: FILM, KI MLADINI DVIGA KRI

Kaj sploh pomeni ... ? A izjavo razumemo?

Je izjava socialistično ali erotično
prebudna/buditeljska?

„I hear that young people are enthusiastic about it.“

Je citirana izjava „out“ zaradi časovne oddaljenosti?

Ali je bila morda neizrečeno neizrekljiva že ob času
svojega nastanka?

FILM ... KI DODATNO ILUSTRIRA ZNANSTVENO IDEOLOGIJO V SVOJEM OZADJU

Cilj učenja **ni** komunikacija.

Dialogi zato niso avtentični.

So ilustracija idealiziranega jezikovnega sistema → izjava: *film mladini dviga kri*, nima nobene realne osnove v govorjenju, je zgolj ilustracija skoraj idealne distribucije A in I.

Cilj: spoznavanje jezikovnega sistema.

Forma popolnoma prevlada nad vsebino.

B2) OD FILMA PA K VPRAŠANJU „V KATEREM TOZD-U DELATE?“

Hipoteza 2

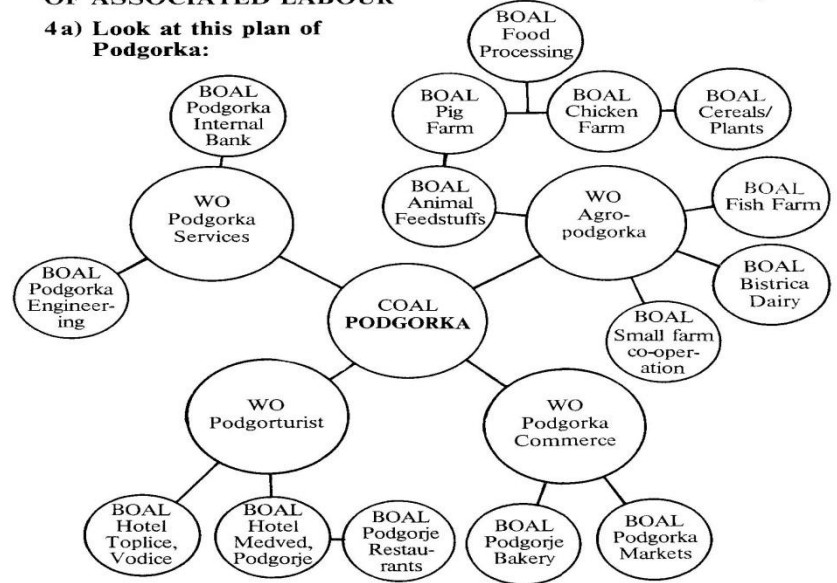
Duh časa se kaže v vsebini učbenikov.

Glede na ciljnega naslovnika je primerno „doziran“:
raven (ne)eskplicitnosti ideoloških vsebin je različna.

*Brady's network
štetna organizacija*

4. PODGORKA, THE COMPOSITE ORGANISATION OF ASSOCIATED LABOUR

4a) Look at this plan of Podgorika:

What does COAL stand for? (Look at the title of this section.)
 What does WO stand for? It stands for Work Organisation.
 What does BOAL stand for? It stands for Basic Organisation of Associated Labour.

How do you say COAL, WO and BOAL in Slovene?

The Rogelj family has three connections with Podgorika.

First, Tine works for the BOAL called Bistrica Dairy: Mlekarna Bistrica. Secondly, Mrs. Rogelj works at the local shop, which is a Podgorika Market. Finally, Mr. Rogelj deals with the BOAL called Small Farm Co-operation. This invests money to modernise the farms of over 300 small farmers like the Rogelj's. This is where Mr. Rogelj expects to get help with his barn, hay-rack and tractor.

ZAKAJ SO NEKATERI UČBENIKI IMELI DOLGO IN LEPO ŽIVLJENJE...

... ter preživeli tudi zamenjavo tovarišev v gospode?

ZA KONEC PA ŠE ...

... k idealnim govorcem idealnega jezika ...